

Huvudman

Sollentuna kommun
kontaktcenter@sollentuna.se

Beslut

Datum 2026-06-29

Dnr 2026:3831

Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet i Sollentuna kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sollentuna kommun att senast den **29 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande frånvaro. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sollentuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sollentuna kommun ska vidta följande åtgärder

Frånvaro

1. Se till att rektorn skyndsamt startar en frånvaroutredning i de fall en elev har upprepad eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. Rektorn ska dokumentera hur många elever som har haft sådan frånvaro under perioden den 29 augusti till och med den 29 oktober 2026. För respektive elev ska dokumenteras när en utredning har startats. Av utredningarna ska framgå om elevhälsan deltagit i utredningen samt orsakerna till elevens frånvaro och vilka åtgärder som kommer att vidtas för att öka elevens närvaro. Denna dokumentation tillsammans med de tre senaste frånvaroutredningarna under perioden 29 augusti till 29 oktober 2026 ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 29 oktober 2026. (15 kap. 16 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser att vårdnadshavare informeras om en elevs frånvaro och agerande vid samt anmälan om kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2026:3831) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet i Sollentuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet följer gällande bestämmelser om frånvaro och kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, mentorer personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 5 maj 2026 och 8 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. frånvarostatistik. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn ser till att vårdnadshavare informeras om frånvaro samma dag

I intervjuer uppger elever, lärare, mentorer och rektorn att elevers närvaro på lektioner registreras antingen i skolans digitala system eller på ett papper. Elever uppger att lärare alltid tar närvaro på lektionerna och att detta kan ske antingen genom upprop eller att lärare noterar närvaron under lektion. Lärare uppger att närvaron registreras i skolans digitala system och att vårdnadshavare för elever under 18 år får meddelande antingen direkt eller under dagen om en elev är frånvarande i de fall eleven inte frånvaroanmälts. För de elever som är över 18 år får de själva motta meddelande om frånvaro.

Starta utredning vid upprepade eller längre frånvaro

Av Skolinspektionens informationsinhämtning inför skolbesöket framgår att Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet inte startat några frånvaroutredningar för elever vid skolenheten under de senaste 12 månaderna.

Skolinspektionen inhämtade vid tillsynsbesöket frånvarostatistik för läsåret 2025/26 under perioden augusti 2025 till april 2026 avseende elever som går år 1, år 2 och år 3 vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet. Av statistiken framgår vidare att det finns ett flertal elever som har återkommande registrerad frånvaro över 20 procent.

Elever, lärare, mentorer, representanter för elevhälsa och rektor uppger att skolan bedömer frånvaron som problematisk när frånvaron uppgår till 20 procent under en månad. Mentorer uppger att det ingår i deras uppdrag att hantera elevers frånvaro och att tala med elev och vårdnadshavare. Mentorer uppger vidare att kontakt även tas med elevhälsan vid oro rörande en elevs frånvaro samt att mentorer har och kan delta i frånvaroutredningar. Mentorer uppger att om elevens frånvaro anmälts till elevhälsan så övergår ansvaret för åtgärder till elevhälsan.

Representanter för elevhälsan uppger att det under hösten 2025 varit oklart vilken roll elevhälsan ska ha gällande utredning av elevers frånvaro. Enligt elevhälsans representanter är det rektor som ansvarar för att starta en frånvaroutredning.

Representanter för elevhälsan uppger vidare att det inte sker någon systematisk dokumentation av kontakter och åtgärder med anledning av att en elev har hög frånvaro. Representanter för elevhälsan uppger att möten med elev och vårdnadshavare kan dokumenteras i elevakten och i de protokoll som upprättas i samband med möten i elevhälsan. En representant för elevhälsan uppger vidare att Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet inte använder ett digitalt system för hantering av utredning och åtgärder med anledning av en elevs frånvaro.

I intervju uppger rektorn att det finns en rutin på skolan för hantering av elevers frånvaro men att den inte efterlevs. Vidare uppger rektorn att elevers frånvaro hanteras informellt i samtal mellan personalen. Rektorn uppger att det inte startats någon frånvaroutredning under hans tid som rektor.

Under skolbesöket tog Skolinspektionen upp sex elevexempel från år 1 och år 2 där eleverna i perioder hade mer än 20 procents frånvaro under augusti 2025 till april 2026. I intervju med mentorer och representanter för elevhälsan uppger dessa att samtliga sex elever bedöms ha en upprepad och längre frånvaro som uppfyller skolans kriterier för att vara problematisk. För en elev har en utredning om särskilt stöd startats i vilken även frånvaron utreds.

För en elev, som under perioden augusti 2025 till augusti 2026 har haft en frånvaro på mellan 42,7 procent och 72,2 procent, uppger mentorn och representanter för elevhälsan att frånvaron uppmärksammats sedan eleven började på skolan höstterminen 2025. Mentorn uppger att utredning om frånvaro hanteras av elevhälsan. En representant för elevhälsan uppger att frånvaron beror på flera orsaker men att någon systematisk utredning kring frånvaron inte har startats av rektorn. Mentorn och en representant för elevhälsan uppger vidare att möte med elev och vårdnadshavare planeras ske i närtid med anledning av elevens frånvaro.

För ytterligare fyra elever, som alla bedöms ha återkommande och hög frånvaro över 20 procent under läsåret 2025/26, uppger mentor och representanter för elevhälsan att elevernas frånvaro har uppmärksammats av skolan och att vidtagna åtgärder bland annat innefattat regelbunden kontakt med kurator eller erbjudande om distansundervisning. För samtliga fyra elever uppger elevhälsans representanter att ingen frånvaroutredning startats av rektorn och det har heller inte tagits ställning till om det finns behov att starta en utredning om särskilt stöd.

Huvudmannen har den 1 juni 2026 lämnat kompletterande uppgifter avseende hanteringen av elevers frånvaro vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet. Av huvudmannens uppgifter framgår att rektorn den 12 maj 2026 beslutat att formalisera arbetet med frånvaroutredningar på Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet. Vidare framgår det av informationen att elevhälsan identifierat 17 elevers frånvaro och bland dessa 17 återfinns de elevexempel som Skolinspektionen tog upp vid tillsynsbesöket i maj. Enligt uppgift från rektorn ska beslut fattas om att starta en frånvaroutredning för dessa elever i början av höstterminen 2026. Skälet till att någon utredning inte startats motiveras av rektorn med att vårterminen snart är slut.

Rättslig reglering

Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. Rektor har en skyldighet att skyndsamt utreda upprepad eller längre frånvaro. Tillfällen då en frånvaroutredning kan anses vara obehövlig är t.ex. vid redan beviljad ledighet eller om rektorn redan har kännedom om att eleven har återkommande behov av vårdbesök. Fokus i frånvaroutredningen bör enligt förarbetena till skollagen vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas. I detta arbete är det viktigt att samråd sker med elevhälsan. Det är också viktigt att skolan dokumenterar arbetet med att åtgärda frånvaro och att det finns goda rutiner för uppföljning av frånvaron, t.ex. så att elever inte kan vara frånvarande utan att det framgår av skolans frånvarorapportering. (prop. 2017/18:183 s. 75 ff.)

Skolinspektionens bedömning

Rektorn ser till att vårdnadshavare informeras om frånvaro samma dag

Av utredningen framgår inte annat än att elevers vårdnadshavare, för de fall eleverna är under 18 år, informeras samma dag om en elev utan giltigt skäl varit frånvarande. Ärendet ska därmed i denna del avslutas.

Starta utredning vid upprepad eller längre frånvaro

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vid skolenheten Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet att skyndsamt starta en frånvaroutredning för de elever som har upprepad eller långvarig frånvaro. Av utredning framgår att flera elever bedöms ha en upprepad eller långvarig frånvaro vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet utan att rektorn beslutat att starta en frånvaroutredning. Visserligen framgår det av utredningen att Rudbeck, Humanistiska och estetiska

programmet vidtagit vissa åtgärder med anledning av en elevs frånvaro. Elevers upprepade och långvariga frånvaro har dock inte medfört att rektorn beslutat att starta frånvaroutredningar och det har, enligt Skolinspektionen, inte framkommit att en utredning varit obehövlig. Att rektorn inte utreder elevers frånvaro är således en brist. Den omständigheten att rektorn, efter Skolinspektionens tillsynsbesök, beslutat att framöver formalisera hanteringen av elevers frånvaro och har för avsikt att starta frånvaroutredningar under höstterminen 2026 medför ingen annan bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sollentuna kommuns verksamhet vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att starta utredning vid upprepad och längre frånvaro. Det finns därför skäl att förelägga Sollentuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Agerande vid kränkande behandling

I intervju uppger flera elever, lärare, mentorer, representanter för elevhälsan och rektorn att det råder ett bra klimat på skolan. Eleverna uppger att de behandlar varandra bra, att det är en bra skola och att eleverna känner sig trygga. Lärare uppger att eleverna behandlar varandra bra i klassrummen men att klimatet är hårt i korridorerna.

I intervju uppger elever, lärare och mentorer att elever använder ett grovt språkbruk mot varandra i skolans korridorer. Flera elever uppger att det förekommer att elever kallar varandra för könsord och att det finns en jargong samt acceptans mellan elever på skolan att använda ett grovt språkbruk. Även lärare uppger att det finns en jargong på skolan som innefattar att elever använder ett grovt språkbruk mot varandra och att elever ger uttryck för föreställningar som kan uppfattas som kränkande för elever.

Elever, lärare och mentorer uppger att personal alltid agerar i klassrummet när elever använder en jargong eller grova ord som kan uppfattas som kränkande. Lärare och mentorer uppger att det finns svårigheter att agera mot grovt språkbruk ute i skolans korridorer. Lärare och mentorer uppger exempelvis att det kan vara svårt att fastställa vem som uttalade ett kränkande ord och mot vem detta riktats.

Anmälan om kränkande behandling

I intervju med elever, lärare och mentorer framkommer att det sker fysiska och verbala kränkningar på skolan. Flera lärare och mentorer uppger i intervjuer att de anmäler kränkande behandling och att anmälan sker genom att kontakta representanter för elevhälsan eller rektorn. Vidare uppger flera lärare och en mentor att de inte varit med om att elever kränkt varandra på Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet.

Flera lärare och mentorer uppger att de inte anmäler grovt språkbruk som sker i skolans korridorer. Lärare och mentorer anger som skäl att det är svårt att fastställa mot vem ett kränkande uttalande riktar sig till och huruvida uttalandet utgör en kränkning. Vidare uppger flera lärare och mentorer att det förekommer att de först diskuterar med kollegor när det skett en kränkning i syfte att utreda huruvida detta ska anmälas och att kränkningar inte anmäls om en elev inte vill att personal ska anmäla.

Under intervjuer tillfrågades elever, lärare, mentorer, representanter för elevhälsan och rektorn om det var representativt för Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet, att inga kränkingsanmälningar registrerats de senaste 12 månaderna. Flera elever, lärare, mentorer och samtliga representanter för elevhälsan uppger att det stämmer överens med deras bild av huruvida kränkningar förekommer på Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet. Vidare uppger samtliga representanter för elevhälsan och rektorn att de, under de senaste 12 månaderna, inte fått information från elever eller personal som skulle föranleda en anmälan om kränkande behandling.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § andra stycket skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Av förarbetena framgår att huvudmannen åläggs att vidta förebyggande åtgärder mot kränkningar. Inom till exempel en skola måste rektorn och annan personal vara uppmärksam på den jargong och beteendemönster som råder mellan eleverna och se till att miljön på skolan inte inbjuder till sådana missförhållanden. (Prop. 2005/06:38 s. 140)

Skolinspektionens bedömning

Det har i Skolinspektionens utredning inte framkommit att Sollentuna kommuns verksamhet vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet har brutit mot bestämmelserna när det gäller området att agera och anmäla kränkande behandling. Visserligen uppger lärarna och mentorer att de inte anmäler alla kränkningar de får kännedom om, till exempel då eleven inte vill att en anmälan ska göras. Samtidigt har det i utredningen inte framkommit något konkret exempel på sådana situationer där en elev ansett sig vara kränkt och inte vill anmäla. Det framgår vidare att personal inte fått uppgifter om några upplevda kränkningar på Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet under de senaste 12 månaderna. Skolinspektionen gör därmed bedömningen att Sollentuna kommun, i sin verksamhet vid Rudbeck, Humanistiska och estetiska programmet, inte brutit mot skollagens bestämmelser inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Fanny Lingqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Fanny Lingqvist

X Daniel Wilson

Föredragande
Signerat av: Daniel Wilson

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Anna Cannier medverkat.